

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 416. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357076160.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Der gives en Digtart, i hvilken Mennesket fortrinsvis fremstilles fra den Side, fra hvilken dets Væsen er Frihed og Aand: det er Dramet. I den lyriske Poesi er det Stemningen, som hersker; i den episke trænges Personen tilbage ved den brede Udmaling af de Omstændigheder og Magter, der bestemmer den; men Dramets Genstand er Handlingen, og den menneskelige Karakter som handlende og villende tvinger, fordi den selv er lutter Form og Bestemthed, Digteren til at give sin Frembringelse Bestemthed og Form. Dramet fordrer Klarhed og Aand; Naturmagterne maa her, hvor Alt er begrundet, ses som Aandens Tjenere eller Herrer, men de maa fremfor Alt forstaas, de kan ikke optræde som dunkle og lyssky Tvangsherskere, der ingen Forklaring har at afgive over deres Væsen og Bud. Tiecks to romantiske Dramer, Sørgespillet *Leben und Tod der heiligen Genoveva* og Tiakts-Lystspillet *Kaiser Octavianus*, er egentlig kun Dramer af Navn. Shakespeares *Perikles* og *Vinteræventyret*, Calderons lyriske og musikalske Indskud, forledede Tieck til en lyriskepisk Formløshed uden Lige i Poesiens Historie. Mere stilløse, mindre komponerede dramatiske Digtninge end disse lindes ikke. Hvad det for Tieck kommer an paa er alene hvad han kalder Begivenhedens «Klima», dens Luft og Duft, dens Tone og Farve, dens Stemning og Afspejling i Gemyttet, dens ejendommelige Belysning, der ufravigeligt er Maaneskinnets. Han lægger den tidlige Middelalders Mennesker den Stemning i Munden, i hvilken Læsningen af de gamle Legender har sat ham selv. Det var en Art religiøs Sindstilstand, der havde bragt ham ind paa denne Vej. Schleiermachers Taler om Religionen havde netop gjort 417 Indtryk paa ham. I den Tro at finde en Guldgrube af Latterligheder havde han slaaet op i Jacob Böhmes *Morgenrøde* og var fra en Spotter bleven en begejstret Lærling. Endelig havde han lige da truffet sammen med Novalis og stod under hans Indflydelse.